

Інтерв'ю для «РШ»

Творчі крила освіти або Синтез науки і мистецтва у школі

*Інтерв'ю з начальником управління освіти
Миколаївської міської ради
Ганною ДЕРКАЧ*

– Ганно Іллівно, в місті Миколаєві створено потужну й різноманітну освітню мережу навчальних закладів. З Вашого погляду, як її можна охарактеризувати?

– Освіта Миколаєва – цілісна система, завданням якої є розкриття наукового, інтелектуального, духовного потенціалу молодого покоління. Освіта міста покликана створити умови для розвитку й самореалізації кожної особистості, забезпечити умови для інтелектуального, соціального, морального і фізичного розвитку учнів, а в стратегічному плані – закласти фундамент для формування демократичного суспільства, що визнає освіченість, вихованість, культуру найвищими цінностями, значущими чинниками стабільного, прискореного поступу України.

Сьогодні у місті функціонують 152 навчальних заклади міської комунальної власності – 73 дошкільних, 71 загальноосвітній, 1 спеціальний навчально-виховний комплекс для дітей зі зниженим зором та 7 позашкільних. У системі дошкільної освіти протягом останніх чотирьох років збільшилася кількість ДНЗ – на два заклади, у них вихованців – на 1721 дитину. Мережу груп для дітей з особливими потребами збільшено на 28. Збережено мережу загальноосвітніх навчальних закладів, що відповідає освітнім потребам батьківської громадськості. У всіх типах загальноосвітніх навчальних закладів міської комунальної власності навчаються 39642 учні, що на 644 особи більше порівняно з 2013–2014 навчальним роком.

Створено умови для інтеграції в освітнє середовище дітей з особливими потребами: розширено мережу загальноосвітніх навчальних закладів зі

спеціальними класами та відкрито класи з інклюзивною формою навчання.

Забезпечено індивідуалізацію та диференціацію навчально-виховного процесу в освітніх закладах. Щорічно профільним навчанням та поглибленим вивченням окремих предметів охоплено понад шість тис. школярів.

Учні 1–4-х класів та дітей пільгових категорій забезпечено безкоштовним гарячим харчуванням, для дітей пільгових категорій організовано безкоштовний проїзд у міському електротранспорті; оздоровлення влітку дітей зазначеної категорії здійснюється за рахунок коштів міського бюджету.

– Якою є система функціонування закладів позашкільної освіти?

– У підпорядкуванні управління освіти перебувають сім позашкільних навчальних закладів. Кількість вихованців, охоплених позашкільною освітою, становить понад 12 тис. осіб. Вони мають можливість розвивати свої творчі здібності та природні обдарування у 832 гуртках.

Найбільшим попитом користуються гуртки та творчі об'єднання художньо-естетичного напрямку, а також еколого-натуралістичного і туристсько-краєзнавчого.

– Ганно Іллівно, якими є результати роботи з обдарованою учнівською молоддю? Чи створено систему стимулювання творчої праці педагогів і школярів?

– Справді, освітяни міста досягли високих результатів у роботі з обдарованими учнями. Понад 25 тис. дітей взяли участь у різноманітних творчих конкурсах, турнірах, змаганнях різних рівнів та близько 12 тис. вибороли перемогу. Щороку понад 1,5 тис. вихованців позашкільних закладів виборюють призові місця на всеукраїнських і міжнародних конкурсах. Протягом кількох років команда школярів Миколаєва за підсумками участі в учнівських олімпіадах і конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт Малої академії наук впевнено посідає І місце в області.

Щодо системи стимулювання, зазначу таке: щорічно учні-переможці міжнародного та всеукраїнського рівнів (в 2014 році – 43) отримують стипендію міського голови та міської ради; 20 кращих педагогічних працівників відзначаються грошовою премією. За чотири останні роки понад 500 випускників (2014 рік – 149), нагороджених медалями за досягнення в навчанні, одержали цінні подарунки від міського голови й міської ради.

– Питання виховання особистості неординарної, творчої, яка вільно орієнтується в реаліях інформаційно насиченої, різнобарвної картини світу – надзвичайно важливе та актуальне. Які здобутки в цьому напрямі має Миколаївщина?

– Освітня галузь м. Николаєва багата своїми досягненнями і напрацюваннями. Навчити дітей бачити й відчувати цей світ покликана освіта художньо-естетичного спрямування. Вагому роль у цьому контексті відіграє експериментальний навчальний заклад всеукраїнського рівня Миколаївська спеціалізована школа I–III ступенів «Академія дитячої творчості», на базі якої створено єдиний в Україні навчально-виховний комплекс «Школа-коледж».

Можу з упевненістю і гордістю сказати, що це унікальний навчальний заклад нового типу, здобутки і традиції якого відомі не тільки в Україні, а й далеко за її межами, зокрема завдяки різнобічній діяльності й Міжнародному фестивалю дитячої творчості «Золотий лелека».

– Оскільки йдеться про особливу школу, тож хто її засновник?

– Ідейним натхненником створення «Академії дитячої творчості» є її директор – Ганна Дмитрівна Матвєєва, заслужений працівник освіти України, кандидат педагогічних наук, Городянин року – 2003, Людина року Миколаївщини – 2010, лідер освіти Миколаївщини, переможець всеукраїнського конкурсу «Сто кращих керівників шкіл України». Ганна Матвєєва нагороджена Почесною відзнакою «За заслуги перед м. Николаєв», знаком «Патріот України міжнародного проекту «Гордість нації, гордість країни», нагрудним знаком «Ушинський К.Д.» НАПН України, Орденом «Княгині Ольги» III ступеня. Вона – харизматичний керівник із сучасним баченням світу. Поєднання ділових якостей з людяністю дало їй можливість зібрати команду однодумців і надзвичайно потужний педагогічний колектив із 87 освітан – учителів, видатних митців, художників, майстрів, акторів, режисерів.

– У чому унікальність цієї школи?

– По-перше, – в інноваційній структурі, що поєднує предмети загальноосвітнього й художньо-естетичного спрямувань. По-друге, – у наявності авторських програм, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, для викладання профільних предметів. По-третє, – в організації традиційних заходів – свят, проектів, що передбачають злагожену співпрацю всіх учасників навчально-виховного процесу.

Унікальним є цей навчальний заклад ще й тому, що він, перебуваючи в постійному пошуці, завжди на крок попереду.

– Інноваційний навчальний заклад має відповідати сучасним вимогам щодо матеріально-технічного оснащення навчально-виховного процесу. Чи стосується це Академії дитячої творчості?

– У квітні 2013 р. навчальний заклад одержав технічне забезпечення для практичного втілення основних завдань Національного проекту «Відкритий світ». Вчителі та учні Академії дитячої творчості забезпечені персональними мобільними комп'ютерами з під'єднанням до мережі Інтернет. Кабінети фізики, хімії, біології, математики, інформатики оснащені інтерактивними мультимедійними дошками та цифровими лабораторіями.

– Якими досягненнями пишається школа?

– Одним із основних досягнень є відкриття на її базі Муніципального академічного коледжу, що готує молодших спеціалістів за напрямками «Акторське мистецтво», «Декоративно-прикладне мистецтво». Він функціонує вже третій навчальний рік (з 01.09.2012) і немає аналогу в Україні.

Школа нагороджена шістьма золотими медалями за участь у Міжнародних освітанських виставках, має відзнаку «Флагман освіти і науки України». З особливою гордістю відзначу учнівські досягнення. Учні є переможцями творчих та інтелектуальних конкурсів, фестивалів, предметних олімпіад. Нещодавно вокальний і танцювальний колективи отримали призові місця у фестивалі «Золотий лев» у Львові, учениця 9-го класу Катерина Кривоус виборола I місце в III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з німецької мови, а учениця 11-го класу Анастасія Кирильчук буде захищати науково-дослідну роботу Малої академії наук з екології на всеукраїнському рівні від Миколаївської області.

У 2013–2014 навчальному році Академія увійшла до 10 кращих шкіл міста за результатами зовнішнього незалежного оцінювання.

– Ганно Іллівно, Ви розповіли про надзвичайно унікальний навчальний заклад. Що ще можна додати до офіційної інформації?

– З упевненістю можу назвати нашу Академію дитячої творчості «школою-святом», проте зроблено це свято власноруч. Створена атмосфера естетики і комфорту – результат наполегливої праці всього педагогічного, учнівського колективів і, звісно, батьківської громади.

Отже, освітня галузь міста має стабільні кількісні та якісні показники, позитивні тенденції розвитку, відповідає вимогам сучасного суспільства, в обласному рейтингу три останні роки поспіль посідає почесне перше місце. Кращі напрацювання освітніх установ міста високо оцінені колегами під час міжнародних, всеукраїнських, обласних семінарів, конференцій, виставок.

Матеріал підготувала Ярослава СТЕМКОВСЬКА